

Workshop *Netwerk Naamkunde*. Vrijdag 9 juni 2006, Meertens Instituut

College NAAMKUNDE 2003-2005, KU Leuven W. Van Langendonck/A. Marynissen

0. Inleiding

0.1. Historiek van het vak naamkunde

0.2. Naamkunde als interdisciplinaire wetenschap

0.2.1. Naamkunde als onderdeel van de taalwetenschap

0.2.2. Naamkunde en stilistiek, literatuurwetenschap en volkskunde

0.2.3. Naamkunde en geschiedenis

0.3. Praktische toepassingen van de naamkunde

0.4. Eigennamen in taalkundig en psycho-sociaal opzicht

0.4.1. Wat is een eigennaam?

A. De semantische status van de eigennaam: 'vaste verwijzer met categoriale betekenis'

B. Mogelijke opwerpen tegen de puur categoriale betekenis

C. Formele bewijzen voor de semantische theorie van de eigennaam

D. Neurolinguïstische bewijzen voor de semantische theorie van de eigennaam

0.4.2. De psycho-sociale dimensie in de naamgeving

1. Antroponymie (persoonsnaamkunde)

1.1. Classificatie van persoonsnamen: voornamen, familienamen, bijnamen

1.2. De Romeinse persoonsnaamgeving

1.3. De Germaanse persoonsnaamgeving

1.3.1. Het wenskarakter van de zinvolle samenstellingen

1.3.2. Aanduiding van de verwantschap

1.3.3. De duur van de Germaanse naamgeving

1.4. Factoren die de voornaamgeving vanaf de Middeleeuwen beïnvloed hebben

1.4.1. Christianisering (hagiologische invloed)

1.4.2. Dynastieke beïnvloeding

1.4.3. Vernoeming

1.4.4. Verwijzing naar bewonderde personages

1.4.5. Exogene voornamen (uit andere landen)

1.4.6. Twee revoluties in de persoonsnaamgeving

1.5. De Nederlandse familienaamgeving

1.5.1. Ontstaan en ontwikkeling van het Nederlandse familienaamsysteem

1.5.2. Diachronische indeling van familienamen als oorspronkelijke bijnamen

I) Afkomst: A. Afstammingsnamen:

1) Patroniemen: a) motivering; b) woordsoort en -betekenis;

2) Metroniemen: a) motivering; b) woordsoort en -betekenis;

B. Herkomstnamen (geografisch):

a) motivering; b) woordsoort en -betekenis;

II) Karakterisering: a) motivering; b) woordsoort en -betekenis.

1.5.3. Geografie van de Nederlandse familienamen

1.6. De moderne bijnaamgeving

1.6.1. Ontstaan en ontwikkeling van moderne bijnaampatronen

1.6.2. Geografie van de Vlaamse bijnamen

1.7. Socio-onomastiek: naam en maatschappij

2. Toponymie (plaatsnaamkunde)

2.1. Classificatie van plaatsnamen

2.2. Prehistorische Europese hydronymie

2.3. Gallo-Romeinse namen in onze contreien

2.4. Germaanse namen in onze contreien

2.5. Namen van christelijke oorsprong

2.6. Typologie van microtoponiemen (veld-, streek-, straatnamen e.d.)

3. Merknamen